

Sygn. akt III AUa 94/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Aleksandra Tobiasz-Skrzypek

Sędziowie: SA Grażyna Kornas (spr.)

SA Małgorzata Micorek-Wagner

Protokolant: sekr. sądowy Marta Brzezińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 czerwca 2015 r. w W.

sprawy W. S.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek apelacji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 7 listopada 2013 r. sygn. akt XIII U 827/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że oddala odwołanie W. S. w odniesieniu do okresu pełnienia służby od dnia 20 lipca 1973r. do dnia 31 sierpnia 1973r.

II. w pozostałym zakresie apelację oddala;

III. nie obciąża W. S. kosztami postępowania apelacyjnego.

(-) (...)

(-) (...)

(-)(...)

Sygn. akt III AUa 94/14

UZASADNIENIE

Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. decyzją z dnia 5 października 2010 r. dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej W. S., określając ją na kwotę 1.938,51 zł. Ponieważ wysokość nowoustalonego świadczenia była mniej korzystna niż wysokość przyznanej policyjnej renty inwalidzkiej, wypłatę emerytury policyjnej wstrzymano od dnia 1 listopada 2010 r.

W. S. odwołał się od w/w decyzji, wnosząc o jej uchylenie.

Odwołujący się podniósł, iż zaskarżona decyzja została wydana na podstawie przepisów prawa niezgodnych z postanowieniami zawartymi w kodeksie postępowania administracyjnego.

Zakład Emerytalno - Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od odwołującego się na rzecz pozwanego organu emerytalnego kosztów zastępstwa procesowego.

Podniesiono, iż zaskarżona decyzja jest zgodna ze wskazanymi w odwołaniu przepisami prawa, a tym samym odwołanie pozbawione jest podstaw prawnych.

Ponadto organ rentowy wskazał, iż postępowanie w sprawie ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej zostało wszczęte z urzędu w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin oraz zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, ABW, AW, SKW, CBA, SG, BOR, PSP i SW oraz ich rodzin oraz uzyskaniem 1 z Instytutu Pamięci Narodowej informacji, Nr (...) o przebiegu służby odwołującego się.

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych w pkt. I zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił wysokość emerytury odwołującego W. S. przy uwzględnieniu 2,6% podstawy wymiaru za okres od dnia 26 września 1972 r. do dnia 31 sierpnia 1973 r., w pkt. II oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.

Rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego poprzedzone zostało następującymi ustaleniami faktycznymi i ich oceną prawną.

Z ustaleń tych wynika, że W. S., ur. (...), w spornym okresie pełnił służbę od 16 kwietnia 1971 r. w Referacie ds. (...) Komendy Powiatowej Milicji Obywatelskiej w K./Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O. na stanowisku oficera SB z umieszczeniem na wolnym etacie starszego inspektora Inspektoratu Ochrony (...) Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O., od 1 czerwca 1971 r. w Referacie Służby Bezpieczeństwa Komendy Powiatowej Milicji Obywatelskiej w K./Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O. na stanowisku oficera SB z umieszczeniem na wolnym etacie starszego inspektora Wydziału (...) Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O., od 26 września 1972 r. do 19 lipca 1973 r. został zaliczony w stan słuchaczy Szkoły Oficerskiej (...) Centrum Wyszkożenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L., od 1 września 1973 r. w Referacie (...) Komendy Powiatowej Milicji Obywatelskiej w K. na stanowisku inspektora SB, od 1 czerwca 1975 r. w Grupie Operacyjnej w K. Wydziału (...) Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O. na stanowisku starszego inspektora i od 1 marca 1983 r. do 5 lutego 1990 r. w Grupie (...) SB K. Miejskiej Milicji Obywatelskiej/Rejonowego (...) Spraw Wewnętrznych w K. na stanowisku starszego inspektora (przebieg służby - k. 25 a.s., wniosek personalny - k. 98 akt osobowych w a.s., świadectwo - k. 99 akt osobowych w a.s., opinia służbowa - k. 100 akt osobowych w a.s., wniosek personalny - k. 103 akt osobowych w a.s., przebieg służby - k. 139-140 i k. 143 akt osobowych w a.s.).

Decyzją z dnia 26 września 1998 r. odwołującemu się przyznano prawo do emerytury policyjnej. Emerytura z tytułu wysługi lat wyniosła 75% podstawy wymiaru (decyzja - k. 10 a.r.).

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin organ rentowy otrzymał informację z Instytutu Pamięci Narodowej z dnia 28 lipca 2010 r. o przebiegu służby odwołującego się w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, sporządzoną na podstawie posiadanych przez IPN akt osobowych.

Sąd Okręgowy stwierdził, iż z dokumentacji tej wynika, że odwołujący się w okresie od dnia 16 kwietnia 1971 r. do dnia 5 lutego

1990 r. pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (informacja o przebiegu służby - k. 10 a.r.).

Wobec powyższego Dyrektor Zakładu Emerytalno- Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. decyzją z dnia 5 października 2010 r. dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej W. S., określając ją na kwotę 1.938,51 zł.

Ponieważ nowoustalone świadczenie było świadczeniem mniej korzystnym niż wysokość przyznanej policyjnej renty inwalidzkiej, wypłatę emerytury policyjnej wstrzymano od dnia 1 listopada 2010 r.

Wskaźnik podstawy wymiaru emerytury odwołującego się za okres służby w organach bezpieczeństwa obniżono z 2,6% podstawy wymiaru do 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok służby we wskazanym okresie. Ponownie ustalona wysokość emerytury z tytułu wysługi lat od dnia 1 listopada 2010 r. wyniosła łącznie 43,89% podstawy wymiaru (decyzja - k. 15 a.r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w aktach rentowych oraz w aktach osobowych nadesłanych przez IPN.

W ocenie Sądu Okręgowego treść dokumentów, poza informacją o przebiegu służby (k. 25 a.s.), nie budzi wątpliwości, nie były one także kwestionowane przez żadną ze stron co do faktycznego czasokresu służby wnioskodawcy w poszczególnych jednostkach.

W ocenie Sądu Okręgowego nadesłana przez IPN Informacja o przebiegu służby (k. 25 a.s.) w zakresie obejmującym okres służby wnioskodawcy od 1 czerwca 1971 r. do 31 sierpnia 1973 r. jest nie kompletna. O ile w aktach osobowych nadesłanych przez IPN znajduje potwierdzenie okoliczności, że wnioskodawca od 1 czerwca 1971 r. pełnił służbę w Referacie ds. (...) Komendy Powiatowej Milicji Obywatelskiej w K./Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O. na stanowisku oficera SB z umieszczeniem na wolnym etacie starszego inspektora Wydziału (...) SB Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O., to nie można się zgodzić ze stwierdzeniem, że służbę na tym stanowisku wnioskodawca zakończył w dniu 31 sierpnia 1973 r.

Zarówno ze świadectwa ukończenia szkoły (k. 99 akt osobowych w a.s.), jak również z treści opinii służbowej (k. 100 akt osobowych w a.s.) wynika, iż odwołujący się od 26 września 1972 r. do 19 lipca 1973 r. został zaliczony w stan słuchaczy Szkoły Oficerskiej (...) Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L..

Ponadto we wniosku personalnym (k. 103 akt osobowych w a.s.) wskazano, iż „...Przed skierowaniem do szkoły jak również, w krótkim okresie po powrocie, wykazywał się inteligencją, kulturą bycia, zdyscyplinowanym i sumiennym stosunkiem do stawianych mu zadań służbowych.”. Dokument ten potwierdza, iż w trakcie nauki w Szkole Oficerskiej (...)Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L. odwołujący się nie wykonywał żadnych zadań służbowych w Referacie ds. (...) Komendy Powiatowej Milicji Obywatelskiej w K./Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O..

Na podstawie powyższych okoliczności Sąd Okręgowy ustalił, iż odwołujący się w okresie od 26 września 1972 r. do 19 lipca 1973 r. pełnił służbę w Szkole Oficerskiej (...) Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L., a nie jak wskazał IPN w Referacie ds. (...) Komendy Powiatowej Milicji Obywatelskiej w K./Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w O..

Sąd Okręgowy wskazał ponadto, iż z charakterystyki służbowej

(k. 105-106 akt osobowych w a.s.) wynika, iż wnioskodawcy niezwłocznie po ukończeniu w/w uczelni powierzono całość zagadnienia pionu (...)w Referacie ds. (...) Komendy Powiatowej Milicji Obywatelskiej w K.. Z kolei z przebiegu służby (k. 140 akt osobowych w a.s.) wywieść należy, iż faktycznie służbę w tym pionie odwołujący się podjął od dnia 1 września 1973 r., co również podkreślił IPN w analizowanej (...) o przebiegu służby.

Z tych względów Sąd ustalił, iż w okresie od 20 lipca 1973 r. do 31 sierpnia 1973 r. nie pełnił służby w organach bezpieczeństwa państwa, lecz oczekiwał na przydzielenie mu właściwego etatu, co z kolei odpowiada instytucji przeniesienia funkcjonariusza do dyspozycji przełożonego w czasie pomiędzy ukończeniem uczelni a przyporządkowaniem mu konkretnego etatu.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw, aby kwestionować informację o przebiegu służby (k. 25 a.s.).

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd Okręgowy zważył że w dniu 16 marca 2009 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 24, poz. 145), która wprowadziła do ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 8, poz. 67 ze zm.) przepis art. 15 b, określający zasady obliczania wysokości emerytury dla osób, które pozostawały w służbie przed 2 stycznia 1999 r. i pełniły służbę w charakterze funkcjonariusza w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 63, poz.425 ze zm.).

Sąd Okręgowy przytoczył in extenso treść art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. określającego organy bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy.

Wskazał, że zgodnie z art. 2 ust. 3, jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami .

Przytoczył treść § 14 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 239, poz. 2404) środkiem dowodowym potwierdzającym datę i podstawę zwolnienia ze służby oraz okres służby jest zaświadczenie o przebiegu służby, sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza, wystawione przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu lub Państwowej Straży Pożarnej.

Z kolei art. 13 a ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji /.../ stanowi, że na wniosek organu emerytalnego właściwego według niniejszej ustawy. Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu sporządza na podstawie posiadanych akt osobowych i w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, przekazuje organowi emerytalnemu informację o przebiegu służby wskazanych funkcjonariuszy w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

Zgodnie z art. 13a ust. 5, informacja powyższa jest równoważna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzanym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy służb, o których mowa w art. 12.

Wskazał na treść art. 15b ust. 1 i art. 2 powołanej wyżej ustawy, który przytoczył w całości, a następnie stwierdził, że stosownie do treści art. 15 ust. 3, do okresów, o których mowa w art. 13 ust. 1, na żądanie wnioskodawcy, mogą być doliczone w pełnym wymiarze okresy służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, jeżeli funkcjonariusz udowodni, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych, podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

Zdaniem Sądu Okręgowego odwołujący w powyższej sprawie nie dowodził zaistnienia w jego przypadku okoliczności wymienionych w akapicie poprzedzającym.

Sąd Okręgowy w ślad za Trybunałem Konstytucyjnym stwierdził, iż w tym wypadku należy przyjąć, że ustawodawca negatywnie ocenił sam fakt podjęcia służby w organach bezpieczeństwa Polski Ludowej, ze względu na jednoznacznie ujemną ocenę działań tych organów.

Wskazuje na to jednoznacznie zastosowana przez niego technika legislacyjna - posłużenie się jako cechą wyróżniającą wskazaniem konkretnych instytucji, wśród których wymienione zostały także „instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych”.

Tak więc o zasadności zastosowania do sytuacji prawnej odwołującego przepisów ustawy przesądza nie jakaś jego cecha osobowa czy też jakieś konkretne działanie lecz sam fakt pełnienia służby w organie spełniającym kryteria kwalifikujące go do „organów bezpieczeństwa państwa” (w niniejszej sprawie fakt pełnienia przez odwołującego służby w tych organach nie był sporny).

Przepis art. 14 dotyczy doliczania do wysługi emerytalnej konkretnych okresów przypadających po zwolnieniu ze służby.

Przytoczył następnie brzmienie art. 15 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji w całości i stwierdził że kwestia zgodności przepisów art. 15 b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, a także art. 15 b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy była badana przez Trybunał Konstytucyjny pod kątem ich zgodności z ustawą zasadniczą.

Trybunał Konstytucyjny w pkt. 4 wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. uznał, iż art. 15 b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego /.../ jest zgodny z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, iż z konstytucyjnej zasady zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa nie wynika w żaden sposób, że każdy, bez względu na cechujące go właściwości, może zakładać, że unormowanie jego praw socjalnych nie ulegnie nigdy w przyszłości zmianie na jego niekorzyść.

Jego zdaniem ustawodawca był upoważniony mimo upływu 19 lat od zmiany ustrojowej do wprowadzenia regulacji obniżających w racjonalnie miarkowany sposób świadczenia emerytalnego za okres służby w organach bezpieczeństwa publicznego, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

Trybunał Konstytucyjny podkreślił także, iż zasada ochrony praw nabytych zakazuje arbitralnego znoszenia lub ograniczenia praw podmiotowych przysługujących jednostce lub innym podmiotom prywatnym występującym w obrocie prawnym.

Zaznaczył jednak, iż ochrona praw nabytych nie oznacza przy tym nienaruszalności tych praw i nie wyklucza stanowienia regulacji mniej korzystnych, jeżeli przemawiają za tym inne zasady, normy lub wartości konstytucyjne.

Zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego zasada ochrony praw nabytych nie ma zastosowania do praw nabytych niesłusznie lub niegodziwie, a także praw nie mających oparcia w założeniach obowiązującego w dacie orzekania porządku konstytucyjnego (vide: orzeczenie z 11 lutego 1992 r., sygn. K 14/91, OTK w 1992 r. cz. 1; wyrok z 23 listopada 1998 r., sygn. SK 7/98, OTK ZU nr 7/1997, poz. 114; wyrok z 22 czerwca 1999 r., sygn. K 5/99, OTK ZU nr 5/1999, poz. 100). Trybunał dodatkowo podkreślił, iż chroniąc prawa nabyte nie można przyjąć, iż każda zmiana istniejącej regulacji, która byłaby zmianą na niekorzyść pewnej grupy obywateli, jest ustawodawczo zakazana, w związku z czym nie ma też wystarczających podstaw, aby twierdzić, iż ustawodawca nie może ocenić negatywne dokonanych wcześniej rozwiązań legislacyjnych.

Ustawodawca ustanawiając kwestionowane przepisy dał wyraz negatywnej ocenie działalności organów bezpieczeństwa państwa komunistycznego, o czym świadczy zarówno przebieg prac legislacyjnych, jak też treść samej preambuły ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r.

W preambule tej ustawodawca stanowi wyraźnie, iż kierował się „zasadą sprawiedliwości społecznej wykluczająca tolerowanie i nagradzanie bezprawia”.

Zdaniem Trybunału w demokratycznym państwie prawnym jednym z kluczowych instrumentów ochrony jego podstawowych zasad jest odpowiedzialność, która obejmuje czyny wynikające z urzeczywistnienia celów źle wybranych i niezrealizowania celów wybranych dobrze. W tym sensie gwarancje bezkarności oraz przywilejów ekonomicznych pochodzących z budżetu państwa za służbę w instytucjach i organach stosujących w dyktaturze represje, nie mogą być traktowane jako element praw słusznie nabytych.

Ustawodawca negatywnie ocenił sam fakt podjęcia służby w organach bezpieczeństwa Polski Ludowej, ze względu na jednoznacznie ujemną ocenę tych organów. Jednocześnie jednak w razie udzielenia przez funkcjonariusza w czasie służby w takiej policji pomocy osobie represjonowanej za działanie opozycji demokratycznej i niepodległościowej ustawodawca przewidział utrzymanie uprzywilejowanych świadczeń emerytalnych na dotychczasowych zasadach (art. 15b ust. 3 i 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, dodany przez art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r.).

W opinii Trybunału prawa emerytalne nabyte przez adresatów kwestionowanych przepisów zostały nabyte niegodziwie. Nie można bowiem uznać celów i metod działania organów bezpieczeństwa Polski Ludowej za godziwe.

W związku z powyższym służba w instytucjach i organach państwa, które systemowo naruszały przyrodzone prawa człowieka i rządu prawa nie może w demokratycznym państwie prawnym uzasadniać roszczeń do utrzymania uzyskanych wcześniej przywilejów.

Zdaniem Trybunału ustawodawca, ograniczając w zakwestionowanych przepisach niesłusznie nabyte przywileje emerytalne funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa Polski Ludowej, sięgnął do środka adekwatnego dla uzyskania usprawiedliwionego celu, uczynił to zarazem w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla adresatów zakwestionowanych norm.

Zdaniem Trybunału ustawodawca nie przekroczył również kompetencji władzy ustawodawczej przewidzianych w Konstytucji. Kwestionowane przepisy nie przewidują wymierzania zbiorowej kary funkcjonariuszom organów bezpieczeństwa Polski Ludowej, a jedynie obniżenie im uprzywilejowanych świadczeń emerytalnych do poziomu średniej emerytury powszechnej.

Ustawodawca nie naruszył też art. 32 Konstytucji (zasada równości). Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż zasady tej wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej kategorii, a zatem wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary. Jeżeli zatem prawodawca różnicuje podmioty prawa, które charakteryzują się wspólną

cechą istotną, to wprowadza odstępstwo od zasady równości. Zdaniem Trybunału jednak takie odstępstwo nie musi jednak oznaczać naruszenia art. 32 Konstytucji.

W opinii Trybunału jest ono dopuszczalne, jeżeli kryterium różnicowania pozostaje w racjonalnym związku z celem i treścią danej regulacji, waga interesu, któremu różnicowanie ma służyć, pozostaje w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku wprowadzonego różnicowania oraz dodatkowo kryterium różnicowania pozostaje w związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne traktowanie podmiotów podobnych.

Wspólną cechą wszystkich funkcjonariuszy bezpieczeństwa Polski Ludowej jest ich służba w określonych w ustawie organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990. Ta cecha różni istotnie funkcjonariuszy od pozostałych funkcjonariuszy służb mundurowych przed 1990 r. Ustawodawca przyjąwszy wspólną cechę istotną, w sposób jednakowy potraktował funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa Polski Ludowej.

Trybunał odniósł się również do zarzutu rażącej sprzeczności kwestionowanych przepisów ustawy z rezolucją Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy nr 1096 z dnia 27 czerwca 1996 r. oraz ze związanymi z tym dokumentem wytycznymi mającymi zapewnić zgodność ustaw lustracyjnych i podobnych środków administracyjnych z wymogami państwa opartego na rządach prawa.

Trafnie Trybunał Konstytucyjny wskazał, iż brak w w/w dokumencie zalecenia by rozliczenia z okresem komunistycznym mogły odbywać się wyłącznie w ciągu 10 lat po obaleniu dyktatury. Rozliczenia te podejmowane są na różnych obszarach, w różnych latach w ciągu ostatnich dwóch dekad. Co więcej, jak stanowi pkt 14 rezolucji 1096, „w wyjątkowych przypadkach, gdy rządzące elity dawnego reżimu przyznały sobie wyższe emerytury niż pozostałej części społeczeństwa, emerytury te powinny być ograniczonego do zwykłego poziomu”.

W ocenie Sądu Okręgowego przepis art. 15b o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji /.../ jest przepisem szczególnym w porównaniu do art. 15 w/w ustawy, zmienia zasady liczenia emerytury policyjnej dla określonej grupy osób. Treść art. 15b ust. 1 odnosi się do okresów służby w określonym charakterze, która w innej sytuacji (gdyby nie była to służba w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990) stanowiłaby 40% podstawy wymiaru za 15 lat służby (przeciętnie 2,6% za każdy rok) i po 2,6 % podstawy wymiaru za każdy dalszy rok tej służby. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że ust. 2 tego przepisu mówi o odpowiednim stosowaniu przepisów art. 14 i 15. Oznacza to, że nie zmieniono zasad liczenia emerytur policyjnych w innych przypadkach, tj. np.: doliczania do wysługi emerytalnej okresów przypadających po zwolnieniu ze służby, uwzględniania okresów składkowych i nieskładkowych poprzedzających służbę itd. Dyspozycja art. 15 nie może być bowiem sprowadzona do ustalenia wysokości emerytury jako odpowiadającej 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby, a norma zawarta w art. 15b ust. 2 przewidująca odpowiednie stosowanie przepisów art. 14 i 15 nie może być sprowadzona do prostej konkluzji, iż również w przypadku funkcjonariuszy, którzy pełnili służbę w organach bezpieczeństwa państwa, zastosowanie znajdzie gwarancja ustanowiona w ust. 1 art. 15 (emerytura będzie wynosiła 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby). Przeciwno przyjęciu takiej interpretacji przemawia kilka argumentów. Po pierwsze literalne brzmienie przepisu art. 15b ust. 1 pkt. 1 wskazuje wprost, iż ustawodawca odstąpił tu od przyjętej w art. 15 ust. 1 zasady liczenia podstawy wymiaru emerytury i nakazał w przypadku funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa (wprost wymieniona grupa podmiotów, niewątpliwie węższa od kręgu podmiotów, którego dotyczy art. 15 - wszyscy funkcjonariusze) liczyć:

0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990 i dopiero w dalszej kolejności odpowiednio zastosować dyspozycję art. 15 (a więc np.: do podwyższeń). Podkreślić przy tym należy, iż w pkt. 1 ust. 1 art. 15 b nie zawarto żadnego ograniczenia zastosowania mnożnika 0,7%. Zarówno zastosowana technika legislacyjna, nie tożsame kręgi adresatów normy (w art. 15b węższy krąg ograniczony do funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa), użyte sformułowania („za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990”) jak i umiejscowienie przepisu art. 15b (po art. 15) świadczy o tym, iż jest to przepis szczególnie w stosunku do art. 15 ust. 1, a co za tym idzie nie może być mowy o ograniczeniu zastosowania mnożnika 0,7% do okresów służby następujących po 15 latach. Dodatkowo podkreślić należy, iż ustawa z dnia 18 lutego 1994 r. przyznaje

wszystkim grupom objętych jej stosowaniem funkcjonariuszy prawo do uzyskania świadczenia emerytalnego po 15 latach służby. Stąd nie będzie wyjątkiem „przechodzenie” na emeryturę z chwilą uzyskania odpowiedniej wysługi lat (15). Wskazuje to, iż intencją ustawodawcy, nie mogło być ograniczenie stosowania dyspozycji art. 15b ust. 1 pkt. 1 jedynie do służby przypadającej po upływie 15 lat pracy (założenie racjonalnego ustawodawcy). Przyjęcie takiego założenia w prosty sposób mogłoby bowiem doprowadzić, wbrew użytemu sformułowaniu „za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990” do braku możliwości zastosowania dyspozycji ustawy do dużej grupy funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa lub zastosowania mnożnika 0,7% jedynie do krótkiego okresu „pracy” przypadającego po upływie 15 lat służby. Wynikająca z preambuły ustawy zmieniającej intencja ustawodawcy w oczywisty sposób była odmienna.

Ponadto, zgodnie z ogólną regułą interpretacyjną nakazującą takim samym sformułowaniom nadawać taki sam sens a innym - różny, należy podkreślić, iż art. 15 ust. 1 pkt. 1 stanowi, iż emerytura dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru - za każdy dalszy rok tej służby. Tak więc należy uznać, iż w art. 15b ust. 1 pkt. 1 ustawodawca nie miał na myśli każdego dalszego (po 15 latach) roku służby lecz każdy rok służby (wszystkie lata) przypadający w latach 1944-1990, również te lata, które przypadają przed osiągnięciem 15 - letniego stażu, co wyklucza możliwość przyznania odwołującemu prawa do 40% podstawy wymiaru emerytury za 15 lat służby.

Dodatkowo Sąd Okręgowy podkreślił, Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 3 marca 2011 roku (II UZP 2/11) stwierdził, iż „Za każdy rok pełnienia służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (jednolity tekst: Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm.), emerytura wynosi 0,7% podstawy jej wymiaru (art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.), co oznacza, że wysokość emerytury wyliczanej wyłącznie za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia”.

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia przepisów k.p.a. Sąd Okręgowy podzielił stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 kwietnia 2010 r. sygn. akt. II UK 336/09, zgodnie z którym „naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie stanowi przesłanki wzruszenia decyzji przez sąd pracy i ubezpieczeń społecznych, więc także w tym aspekcie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego nie są przez ten sąd stosowane.

W związku z tym jest oczywiste, że wśród przewidzianych w art. 477¹⁰ § 3 k.p.c., art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i art. 477 k.p.c. sposobów rozpoznania odwołania przez sąd nie przewidziano stwierdzenia nieważności decyzji organu rentowego, nawet przy odpowiednim stosowaniu art. 180 § 1 k.p.a. Sąd pierwszej instancji albo oddał odwołanie, albo, uznając je za zasadne, zmienia zaskarżoną decyzję.

Z oczywistych względów wada decyzji administracyjnej nie może prowadzić do zmiany zaskarżonej decyzji zgodnie z materialnoprawnym żądaniem zawartym w odwołaniu.

Taka zmiana decyzji oznaczałaby bowiem ostateczne rozstrzygnięcie merytoryczne co przedmiotu sporu, tworzące stan powagi rzeczy osądzonej, uniemożliwiający wydanie nowej pozbawionej wad decyzji”.

Okres służby pełnionej przez odwołującego mieści się w katalogu organów wymienionych w art. 2 powyższej ustawy (instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych).

Ustawodawca nie przewidział różnicowania wysokości emerytury policyjnej w zależności od stanowiska i Wydziału, jakie dany funkcjonariusz organów bezpieczeństwa zajmował w czasie służby.

Zgodnie ze strukturą organizacyjną Służby Bezpieczeństwa na poziomie centralnym istniały departamenty i biura MSW. Ich zadania w terenie realizowały odpowiednie wydziały (i inne jednostki) ulokowane w Komendach Wojewódzkich MO. 1 sierpnia 1983 r. Komendy przemianowano na Wojewódzkie Urzędy Spraw Wewnętrznych. Na niższym szczeblu, w Komendach Powiatowych i Miejskich MO funkcjonowały Referaty ds. SB (z grupami operacyjnymi, paszportów i dowodów osobistych, rejestracji cudzoziemców, (...), W). Pion (...) (zajmował się (...)PRL) składał się z Departamentu (...) MSW (1956-1990) oraz Wydziałów (...)w KW (...).

Służbę funkcjonariuszy w Pionie (...) należy traktować, jako służbę w organach bezpieczeństwa państwa w związku z tym, iż w paragrafie 1. Zarządzenia nr 53/90 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 lipca 1990 r. „w sprawie określenia: stanowisk zajmowanych przez funkcjonariuszy b. Służby Bezpieczeństwa oraz jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych, w których pełnili oni służbę”, czytamy, że „funkcjonariuszami były Służby Bezpieczeństwa są osoby, które pełniły służbę na stanowiskach i w jednostkach wymienionych w Instrukcji Przewodniczącego Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej z 25 czerwca

1990 r.”. Była ona załącznikiem do Decyzji Sekretarza Komisji Kwalifikacyjnej ds. Kadr Centralnych z dnia 2 lipca 1990 r. Zostały w niej wymienione jednostki istniejące w chwili likwidacji (Departament I, Departament II, Departament Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa, Departament Ochrony Gospodarki, Departament Studiów i Analiz, Grupa Operacyjno-Sztabowa Szefa Służby Bezpieczeństwa, Departament Kadr, Departament Szkolenia i Wychowania, Biuro C, Biuro Szyfrów, Biuro Śledcze, Biuro Paszportów, były Zarząd Ochrony Funkcjonariuszy, Akademia Spraw Wewnętrznych, Biuro (...), Departament Techniki) oraz przypomniane te, które istniały w dniu 31 lipca 1989 r. (Departamenty III, Departamenty IV, Departamenty V i Departamenty VI oraz Biuro Studiów SB i Główny Inspektorat Ochrony Przemysłu, Zarząd Polityczno-Wychowawczy, Wyższa Szkoła Oficerska MSW w L.).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1990 r. w sprawie nadania statutu organizacyjnemu Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Dz. U. 1990 nr 49 poz. 288) nie umieściło w jego strukturach Departamentu(...)

W związku z tym należy uznać, iż dotychczasowy Departament(...)funkcjonujący w ramach MSW uległ likwidacji razem z innymi jednostkami organizacyjnymi Służby Bezpieczeństwa.

Zatem wszystkie jednostki, w których pełnił służbę odwołujący, należy zaliczyć do organów bezpieczeństwa zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r.

Sąd Okręgowy wskazał, że odwołujący w okresie od dnia 26 września 1972 r. do dnia 19 lipca 1973 r. został zaliczony w stan słuchaczy Szkoły Oficerskiej Nr(...) Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L..

Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego organizowane było od 1947 r. Wiceminister Bezpieczeństwa Publicznego rozkazem(...) z dnia 9 czerwca 1947 r. nakazał dyrektorowi Centralnej Szkoły (...) w Ł. przygotować kursy: zastępców szefów Powiatowych Urzędów Bezpieczeństwa Publicznego, szyfrantów, funkcjonariuszy Straży Więziennej. Miał również przygotować przeniesienie do L. kursu kierowniczego na 200 osób oraz kurs oficerów śledczych na 200 osób.

Ostateczne przeniesienie zostało zatwierdzone Rozkazem organizacyjnym (...) Ministra Bezpieczeństwa Publicznego z dnia 2 sierpnia 1947 r. Z dniem 15 sierpnia 1947 r. rozwiązano Szkołę (...) w L. oraz Szkołę (...) w L. i w ich miejsce powołano Centrum. Wyszkozenia Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego.

Ponadto Rozkazem nr 2 z dnia 5 stycznia 1948 r. Minister S. R. powołał, w ramach Centrum Wyszkozenia (...), Szkołę Oficerską (...), która zaczęła działalność z dniem 5 lutego 1948 r. W 1949 r. w (...) w L. ukształtowały się 2 podstawowe szkoły:

a) Dwuletnia Szkoła Oficerska(...) dla nowo przejętych pracowników organów bezpieczeństwa państwa,

b) Roczna Szkoła Oficerska O dla referentów operacyjnych z (...), (...) oraz (...).

We wrześniu 1957 r. w CW MSW powołano Dwuletnią Szkołę Starszych Oficerów Operacyjnych SB dla doświadczonych funkcjonariuszy oraz Roczną Szkołę Oficerów Operacyjnych dla funkcjonariuszy o małym doświadczeniu operacyjnym.

Dwuletnią Szkołę Starszych Oficerów Operacyjnych SB przeobrażono we wrześniu 1958 r. w Dwuletnią Szkołę Podwyższania Kwalifikacji Funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa (tożsama z Dwuletnią Szkołą Zawodową SB MSW). Szkoła ta funkcjonowała do 1962 r.

Ww. szkoły funkcjonowały w ramach: Centrum Wyszokolenia Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, Centrum Wyszokolenia Komitetu ds. Bezpieczeństwa Publicznego, Centrum Wyszokolenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W 1972 r. nastąpiło przekształcenie Centrum Wyszokolenia MSW w Wyższą Szkołę Oficerską im. F. Dzierżyńskiego w L. (...), natomiast w 1989 r. miała miejsce kolejna reorganizacja: WSO w L., kształcąca kadry bezpieczeństwa, stała się częścią składową Akademii Spraw Wewnętrznych, stając się jej zamiejscowym Wydziałem Bezpieczeństwa Państwa.

Wyższa Szkoła Oficerska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L. została powołana rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 września 1972 r. w sprawie utworzenia wyższej szkoły oficerskiej resortu spraw wewnętrznych i z rozporządzenia tego nie wynika, że była to jednostka Służby Bezpieczeństwa.

Oceniając charakter WSO w L. jak i jej umiejscowienie w strukturze Ministerstwa Spraw Wewnętrznych należy wskazać, iż zgodnie z § 1 statutu uczelnia ta była szkołą wyższą i stanowiła samodzielną jednostkę organizacyjną.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1989 r. w sprawie zniesienia wyższych szkół oficerskich nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych z dniem 30 września 1989 r. zostały zniesione: Wyższa Szkoła Oficerska im. Feliksa Dzierżyńskiego w L. i Wyższa Szkoła Oficerska im. Generała Franciszka J. - W. w S..

Natomiast zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1989 r. w sprawie utworzenia wydziałów zamiejscowych Akademii Spraw Wewnętrznych, z dniem 1 października 1989 r. utworzono Wydział (...) Państwa w L. i Wydział Porządku Publicznego w S..

Ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 r. o utworzeniu Urzędu Ochrony Państwa z chwilą utworzenia UOP - Służba Bezpieczeństwa została rozwiązana (art. 129 ust. 1).

Zgodnie z art. 130 w zw. z art. 137 cytowanej ustawy Urząd Ochrony Państwa utworzony został w dniu 10 sierpnia 1990 r.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy lustracyjnej jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu tej ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami.

A contrario, uznać należy że zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy lustracyjnej jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu tej ustawy, nie są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa nie podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami.

Dwuletnia Szkoła Służby Bezpieczeństwa w Centrum Wyszokolenia MSW w L..

Wyższa Szkoła Oficerska w L. nie została zatem z mocy prawa rozwiązana z chwilą utworzenia UOP albowiem została zniesiona ponad 10 miesięcy wcześniej i to na podstawie art. 3 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym.

Na uzasadnienie swojego stanowiska Sąd Okręgowy wskazał na wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 listopada 2009 r. (sygn. II AKa 322/09; POSAG 2010/1/198 563028), zgodnie z którym Wyższej Szkoły Oficerskiej z L. nie można uznać za organ bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, bo chociaż mieści się w katalogu instytucji wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy lustracyjnej nie odpowiada kryteriom sformułowanym w art. 2 ust. 3 tej ustawy.

Analogiczna ocena prawna charakteru (...) w L. zawarta jest w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Karny z dnia 14 grudnia 2009 r. (sygn. akt XVIII K 258/09).

Oba przywołane orzeczenia uwzględniły uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2000 r. (sygn. I KZP 15/00:OSNKW 2000/7-8/61).

Sąd Okręgowy uwzględniając przywołane przepisy dotyczące powołania i rozwiązania WSO w L. oraz orzecznictwo sądowe i uchwałę Sądu Najwyższego - uznał, że skoro zgodnie z powyższymi ustaleniami Dwuletnia Szkoła Służby Bezpieczeństwa w Centrum Wyszkozenia MSW w L. była poprzednikiem Wyższej Szkoły Oficerskiej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L., a co do tej ostatniej nie zachodzą przesłanki wymienione w art. 15b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r., to okoliczność ta nie może skutkować liczeniem do wysługi emerytalnej okresu studiów w Centrum Wyszkozenia MSW w L. po 0,7%.

Powyższe stanowisko uzasadniało zmianę zaskarżonej decyzji w części dotyczącej okresu od dnia 26 września 1972 r. do dnia 19 lipca

1973 r. i zachowanie do wyliczenia tego okresu po 2,6% podstawy wymiaru emerytury.

Sąd wskazał ponadto, że odwołujący w okresie od 20 lipca 1973 r. do 31 sierpnia 1973 r. nie był przyporządkowany do konkretnej jednostki po ukończeniu Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L.. Stwierdzić zatem należy, iż odwołujący w tym okresie nie pełnił służby w charakterze funkcjonariusza organów bezpieczeństwa państwa.

Uzasadnia to zmianę zaskarżonej decyzji również w części dotyczącej okresu od 20 lipca 1973 r. do 31 sierpnia 1973 r. i zachowanie do wyliczenia tego okresu po 2,6% podstawy wymiaru emerytury.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Mając powyższe na względzie oraz treść art. 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak sentencji wyroku.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydziału Ubezpieczeń Społecznych wniósł organ rentowy zaskarżając powyższy wyrok w pkt. I. Wyrokowi Sądu skarżący zarzucił:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności: - art.15a ust.5, art. 15b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (j.t. z 2004 r. Nr 8. Poz. 67 z późn. zm.) - zwanej dalej „policyjną ustawą emerytalną”), § 14 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 239, poz. 2404),

2) dokonanie sprzecznych ustaleń przez Sąd, co do treści zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie pierwszym i oddalenie odwołania od decyzji pozwanego oraz zasądzenie od odwołującego na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej, ewentualnie o:

- uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od odwołującego na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za II instancję w wysokości dwukrotności stawki minimalnej.

W uzasadnieniu zarzutów apelacyjnych skarżący podnosił, iż Sąd Okręgowy zaskarżonym wyrokiem zmienił decyzję pozwanego w ten sposób, że okres służby odwołującego się od dnia 26.09.1972 r. do 31.08.1973 r. liczony jest wskaźnikiem podstawy wymiaru emerytury 2,6%. W ocenie pozwanego wyrok został wydany z naruszeniem prawa. Sąd I instancji dokonał bowiem błędnej interpretacji art. 13a ust.5, art. 15b policyjnej ustawy emerytalnej oraz § 14 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r., a tym samym niewłaściwie ocenił stan faktyczny przedmiotowej sprawy. Do pozwanego wpłynęła z Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu Informacja, z której wynika, iż odwołujący się w przedmiotowym okresie pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 -1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63 poz. 425 z późn. zm.). W wykonaniu art. 3 ust.2 ustawy z dnia 2 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2009 r. Nr 24, poz. 145), zwana dalej „ustawa zmieniająca”, pozwany wszczął więc z urzędu postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczenia i jego wysokości. Skarżący podnosił, iż wydaje decyzje w przedmiocie przyznania prawa do świadczenia oraz jego wysokości na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Zgodnie z § 14 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 239, poz. 2404), środkiem dowodowym potwierdzającym datę i podstawę zwolnienia ze służby oraz okres służby jest zaświadczenie o przebiegu służby, sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza, wystawione przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu lub Państwowej Straży Pożarnej. Z kolei przepis art. 13a ust.5 policyjnej ustawy emerytalnej stanowi, iż informacja o przebiegu służby jest równoważna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzonym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy. Mając na względzie powyższe, informacja o przebiegu służby nadesłana przez IPN jest wiążąca dla pozwanego. Skarżący wywodził, iż ustawodawca w ust.3 i ust.4 wskazanego art. 15b policyjnej ustawy emerytalnej wprowadził regulacje odnośnie do zaliczania na żądanie wnioskodawcy do okresów, o których mowa w art. 13 ust. 1 w pełnym wymiarze okresów służby w latach 1944 - 1990 w organach bezpieczeństwa państwa. Natomiast Sąd I instancji dokonał błędnej wykładni wskazanych przez pozwanego w zarzutach niniejszej apelacji przepisów prawa. W ocenie pozwanego brak jest tym samym podstaw do przyjęcia, iż wymieniony okres służby odwołującego się powinien zostać policzony po 2,6% podstawy wymiaru. Wbrew rozstrzygnięciu Sądu I instancji, emerytura odwołującego za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w okresie wskazanym w informacji otrzymanej przez pozwanego z Instytutu Pamięci Narodowej wynosić powinna 0,7% podstawy wymiaru zgodnie z art.15b ust. 1 pkt. 1 policyjnej ustawy emerytalnej w związku z art. 13a ust.5 ustawy. W tym stanie rzeczy zdaniem skarżącego organu wyrok Sądu Okręgowego nie jest prawidłowy. Zważywszy na powyższe apelacja pozwanego jest zasadna, dlatego wnosi jak na wstępie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest uzasadniona jedynie w odniesieniu do okresu od dnia 20 lipca 1973 r. do dnia 31 sierpnia 1973 r. w pozostałym zakresie jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Stwierdzić przede wszystkim należy, iż w świetle art. 13a dodanym przez art. 2 pkt.2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 24 poz. 145) zmieniającym ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.) na wniosek organu emerytalnego właściwego według niniejszej ustawy. Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu sporządza na podstawie posiadanych akt osobowych i, w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, przekazuje organowi emerytalnemu informację o przebiegu służby wskazanych funkcjonariuszy w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów(Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.). Zgodnie natomiast z ust.5 i 6 tegoż przepisu przekazana przez IPN informacja o przebiegu służby jest równoważna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzonym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy służb, o których mowa w art. 12 i do informacji tej nie stosuje się przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, a zatem informacja ta nie podlega zaskarżeniu w trybie administracyjnym. W tym miejscu wypada również dodać, iż Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 11.01.2012 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt. K 36)09 (OTK-A 2012/1/3) badając zgodność art. 13 ust.6 ustawy z dnia z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65, Nr 90, poz. 757 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 66, poz. 402 i 409 i Nr 220, poz. 1410, z 2009 r. Nr 24, poz. 145 i Nr 95, poz. 786 oraz z 2010 r. Nr 113, poz. 745) z Konstytucją RP stwierdził, iż przepis ten jest zgodny z art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Trybunał Konstytucyjny podkreślił w motywach swojego wyroku, że „jeśli decyzja organu emerytalnego zostanie zaskarżona, to o ostatecznym ukształtowaniu praw emerytalnych byłego funkcjonariusza organów bezpieczeństwa PRL można dopiero mówić po przeprowadzeniu stosownego postępowania przed sądem powszechnym”. Podkreślił również, że „sąd powszechny nie ogranicza się w takim wypadku do kontroli decyzji organu emerytalnego z punktu widzenia jej legalności, jak ma to miejsce w przypadku kontroli dokonywanej przez sąd administracyjny. Wręcz przeciwnie - sąd powszechny rozstrzyga merytorycznie co do istoty sprawy”. Zatem w toku postępowania sądowego, z zastosowaniem wszelkich środków dowodowych, może nastąpić także weryfikacja informacji, o której mowa w art. 13a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Dla oceny przez sąd zasadności obniżenia świadczenia emerytalnego byłego funkcjonariusza organów bezpieczeństwa PRL nieodzowne jest więc ustalenie stanu faktycznego mającego bezpośredni wpływ na ponowne ustalenie przez organ emerytalny świadczeń w tym zakresie. Sąd powszechny ma zatem obowiązek oceny całego materiału dowodowego łącznie z treścią informacji IPN. Wprawdzie do informacji, o której mowa w ust. 1 art. 13a cyt. wyżej ustawy nie stosuje się przepisów kodeksu postępowania administracyjnego to nie ma jednakże żadnych wątpliwości, iż w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych rozpoznającego sprawę w wyniku wniesionego odwołania od decyzji organu rentowego w sprawie ponownego ustalenia (obniżenia) wysokości emerytury policyjnej byłego funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa, sąd nie jest związany treścią wspomnianego zaświadczenia o przebiegu służby w organach bezpieczeństwa państwa przedstawionej przez Instytut pamięci Narodowej - zarówno co do faktów jak i ich kwalifikacji prawnej. Oznacza to więc , że do jego wyłącznej kompetencji należy ustalenie podstawy faktycznej w przedmiocie prawa do emerytury policyjnej i jej wysokości oraz dokonanie ich kwalifikacji prawnej pod ustalony stan faktyczny sprawy. Nie ulega również wątpliwości ,iż wyliczenie zawarte w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (tekst jednolity: Dz. U 2013.1388) jest w istocie rzeczy mało precyzyjne, a w szczególności dotyczy to pkt.5, który nie wskazuje w sposób wyczerpujący konkretnych instytucji (organów, jednostek) lecz posługuje się pojęciami zbiorczymi „instytucji centralnych Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa

Spraw Wewnętrznych” oraz „podległych im jednostek terenowych w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych”. Nie należy także pomijać jak słusznie podnosi Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie II UZP 10)11 dotychczasowej wykładni art. 2 w/w ustawy przyjętej na potrzeby procesów lustracyjnych, która także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych winna mieć zastosowanie z tych względów ,iż ustawodawca właśnie w art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin

(Dz. U z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.) odsyła do stosowania w zakresie ponownego ustalenia wysokości emerytury do art. 2 ustawy lustracyjnej. Wykładnia tego przepisu poczynając od utrwalonej linii orzeczniczej sądów karnych w sprawach lustracyjnych i Sądu Najwyższego Izby Karnej nie pozostawia wątpliwości, iż przepis ten należy wyklądać ściśle, natomiast wszelkie wątpliwości i co do charakteru prawnego (statusu) określonych jednostek organizacyjnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jako organów bezpieczeństwa państwa w latach poprzedzających likwidację Służby Bezpieczeństwa i utworzenie Urzędu Ochrony Państwa (art. 129-130 ustawy o UOP) powinny być rozstrzygane na korzyść osoby lustrowanej. Nie ulega wątpliwości, iż W. S. od 26.09.1972 r. do 19.07.1973 r. zaliczony był w stan słuchaczy Oficerskiej Szkoły(...) Służby Bezpieczeństwa Centrum Wyszkozenia MSW w L.. Powyższe ustalenia faktyczne potwierdza informacja o przebiegu służby znajdująca się na k.25 a. s oraz akta osobowe wnioskodawcy o nr. IPN Bi (...). Nie ulega wątpliwości, iż wnioskodawca W. S. od

26.09.1972 r. do 19.07.1973 r. zaliczony był w stan słuchaczy Oficerskiej Szkoły (...) Służby Bezpieczeństwa Centrum Wyszkozenia MSW w L.. Powyższe ustalenia faktyczne potwierdza znajdująca się na

k. 25 a.s. informacja o przebiegu służby oraz akta osobowe o nr IPN Bi (...). W aktach osobowych znajduje się świadectwo ukończenia przez wnioskodawcę Szkoły Oficerskiej Służby Bezpieczeństwa Centrum Wyszkozenia MSW do której uczęszczał od 26 września 1972 r. do 13 lipca 1973 r. Ocenie prawnej podlegało więc czy Roczna Oficerska Szkoła Służby Bezpieczeństwa, Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L., w której skarżący był słuchaczem jest instytucją centralną Służby Bezpieczeństwa w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt.5 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. nr 63, poz. 425 ze zm.), czy odpowiada kryteriom sformułowanym w art. 2 ust.3 tej ustawy, a w związku z tym czy w świetle art. 15 b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.) możliwe było przyjęcie poglądu, że emerytura osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów i pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., powinna być za ten okres służby obliczona po 0,7% podstawy wymiaru, czy też po 2,6% podstawy wymiaru za każdy rok służby zgodnie z art. art. 15 w/w ustawy. W celu ustalenia tych okoliczności Sąd Apelacyjny zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej o nadesłanie aktów prawnych regulujących powstanie, status i likwidację Oficerskiej Szkoły

(...) Służby Bezpieczeństwa Centrum Wyszkozenia MSW w L.. Instytut Pamięci Narodowej Komisja ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu przy piśmie z dnia 16 marca 2015 r. znak. (...) (...) nadesłał następujące dokumenty: rozkaz organizacyjny

(...)/(...) z dnia 2.08.1947 r., instrukcja Nr 17 Dyrektora Departamentu Kadr i (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1958 r., rozkaz organizacyjny Nr 034 z dnia 14 stycznia 1957 r., Zarządzenie Nr 0148/58 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 czerwca 1958 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Departamentu Kadr i (...), Zarządzenia Nr 0105/60 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 1960 r., zarządzenia Nr 0174/60 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 października 1960 r. w sprawie zmian organizacyjnych w podporządkowaniu jednostek resortu spraw wewnętrznych, zarządzenia Nr 0171/63 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 listopada 1963 r., zarządzenia Nr 016/64 Dyrektora Departamentu Kadr i (...) z dnia 19 września 1964 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L., zarządzenia Nr 057/66 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 maja 1955 r. w sprawie doboru kandydatów do szkół operacyjnych i na kursy specjalistyczne Służby Bezpieczeństwa w roku szkolnym 1966/67, pismo z dnia 12 maja 1970 r. (z akt o

sygn. IPN BU(...) skierowane przez Dyrektora Departamentu Kadr MSW i Dyrektora Departamentu Szkolnictwa i Wydawnictw (...) do Komendanta CW MSW w L. w przedmiocie organizacji w latach 1970/71 w Centrum Wyszkozenia MSW szkół operacyjnych i kursów specjalistycznych, zarządzenia Nr 117/72 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 października 1972 r. w sprawie ustalenia regulaminu studiów w wyższych szkołach oficerskich resortu spraw wewnętrznych, zarządzenia organizacyjnego Ministra Spraw Wewnętrznych 085/org z dnia 27 listopada 1972 r. dotyczącego unieważnienia z dniem 31.12.1972 r. etatu nr 014/9 Centrum Szkolenia MSW w L. i zorganizowania z dniem 1.10.1972 r. zgodnie z etatem 024/1 Wyższej Szkoły (...) w L., zarządzenia nr 139/72 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 grudnia 1972 r. w sprawie nadania statutu wyższym szkołom oficerskim resortu spraw wewnętrznych na podstawie art. 38 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U.

z 1969 r., nr 4, poz. 31, Szkolnictwo w Służbie Bezpieczeństwa resortu spraw wewnętrznych - informacja M. N. i R. D. (IPN BU (...)) dotycząca dziejów szkolnictwa w Służbie Bezpieczeństwa Resortu Spraw Wewnętrznych, Program Szkoły Oficerskiej (...) SB MSW (IPN BU (...)), zarządzenie Nr 50/89 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1989 r. w sprawie utworzenia wydziałów zamiejscowych Akademii Spraw Wewnętrznych, zarządzenia organizacyjnego nr 031 l/O. Spraw Wewnętrznych z dnia 8 września 1989 r. w przedmiocie organizacji z dniem 1 października 1989 r. Akademii Spraw Wewnętrznych. Z dołączonych do akt sprawy dokumentów wynika, iż Centrum Wyszkozenia MSW było kontynuatorem Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego i Centrum Wyszkozenia Komitetu ds. (...) i istniało od 1956 r. do 1972 r. W tej mierze Instytut Pamięci Narodowej odwoływał się do rozkazu organizacyjnego Nr 053/ (...) z dnia z dnia 2.08.1947 r., instrukcja Nr 17 Dyrektora Departamentu Kadr i (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1958 r. w sprawie organizacji i przebiegu szkolenia wojskowego funkcjonariuszy służby bezpieczeństwa Milicji Obywatelskiej i oficerów Sił Zbrojnych pełniących służbę w centrali Ministerstwa Spraw Wewnętrznych „zarządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych: Zarządzenie nr 0105/60 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11.06.1960 r. „ w sprawie organizacyjnego podporządkowania jednostek resortu spraw wewnętrznych”, k. 23, par.2,pkt.8, IPN BU, (...), Zarządzenie nr 0174/60 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21.10.1960 r.” w sprawie zmian organizacyjnych w porządkowaniu jednostek resortu spraw wewnętrznych” ,pkt.1,ust.3; IPN BU, (...), Zarządzenie nr 0171/63 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11.11.1963 r. „w sprawie organizacyjnego podporządkowania jednostek resortu spraw wewnętrznych” par.2,pkt.7 IPN BU (...), z których wynika, iż Centrum Wyszkozenia MSW było samodzielną jednostką organizacyjną MSW podległą wiceministrowi spraw wewnętrznych, będącą jednostką szkolącą funkcjonariuszy Służb bezpieczeństwa w zakresie nauczania zasad pracy operacyjnej, stosownie do aktualnych potrzeb i zadań Służby Bezpieczeństwa. Z karty informacyjnej stanowiącej własność IPN tytuł teczki „Szkolnictwo w Służbie Bezpieczeństwa resortu spraw wewnętrznych - informacja M. N. i R. D. sygn. archiwalna IPN BU (...) dołączonej do akt niniejszej sprawy wynika, iż od 1961 r. do 1972 r. podstawowa szkołą CW MSW była Roczna Szkoła Oficerska Funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. Z zarządzenia Nr 057/66 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 maja 1966 r. w sprawie doboru kandydatów do szkół operacyjnych i na kursy specjalistyczne Służby Bezpieczeństwa w roku szkolnym 1966/67 wynika, iż rekrutację kandydatów do Oficerskiej Szkoły Operacyjnej (...) przeprowadzano spośród funkcjonariuszów podstawowych jednostek operacyjnych (pionu Departamentu (...)) i ich odpowiedników z (...) (równorzędnych) i (...) posiadających średnie wykształcenie oraz co najmniej 1 rok praktyki operacyjnej. Z pkt.7 zarządzenia wynika także, że w okresie pobytu w szkołach operacyjnych i na kursach specjalistycznych funkcjonariusze: a) pozostają na etatach jednostek, w których byli zatrudnieni przed skierowaniem na przeszkolenie b) korzystają z zaopatrzenia żywnościowego, mundurowego i kwaterunkowego na zasadach ustalonych obowiązującymi w tym zakresie przepisami c) otrzymują uposażenie miesięczne w tej samej wysokości jakie otrzymywali przed skierowaniem na przeszkolenie.

Z powyższego wynika, iż nauka w Rocznej Szkole Oficerskiej(...) której słuchaczem był skarżący co potwierdzają akta osobowe (przebieg służby, świadectwo ukończenia Szkoły Oficerskiej Służby Bezpieczeństwa MSW od dnia 26.09.1972 r. do 19.07.1973 r.), odbywała się w systemie stacjonarnym, chociaż poczynając od roku szkolnego 1966/67 w okresie pobytu w tej szkole funkcjonariusze pozostawali na etatach jednostek, w których byli zatrudnieni przed skierowaniem na przeszkolenie. Wcześniej bowiem co wynika z zarządzenia Nr 054/65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 maja 1965 r. w sprawie doboru kandydatów do szkół operacyjnych i na kursy specjalistyczne Służby Bezpieczeństwa w roku szkolnym 1965/66 rekrutacja kandydatów do Oficerskiej Szkoły Operacyjnej Nr 1 przeprowadzana była spośród funkcjonariuszów podstawowych jednostek operacyjnych (pionu Departamentu (...)) i

ich odpowiedników z (...) (równorzędnych) i (...) oraz z (...) Zarządu (...) posiadających średnie wykształcenie oraz co najmniej 1 rok praktyki operacyjnej. Z pkt.7 zarządzenia wynika także, że w okresie pobytu w szkołach operacyjnych i na kursach specjalistycznych funkcjonariusze: a) przechodzili na etat Centrum Wyszukolenia MSW (z wyjątkiem słuchaczy kursów specjalistycznych), b) korzystali z zaopatrzenia żywnościowego, mundurowego i kwaterunkowego na zasadach ustalonych obowiązującymi w tym zakresie przepisami c) otrzymywali uposażenie miesięczne w tej samej wysokości jakie otrzymywali przed skierowaniem na przeszkolenie. Po ukończeniu szkoły funkcjonariusze służby bezpieczeństwa wracają do jednostek macierzystych i odpowiednio do potrzeb obejmują bądź stanowiska poprzednio zajmowane, bądź inne stanowiska wolne, nie niższe jednak od zajmowanych przed skierowaniem do szkoły (pkt. 9 zarządzenia). Nie ulega wątpliwości, iż Centrum Wyszukolenia MSW w L. w ramach którego funkcjonowała Roczna Szkoła Oficerska SB (...) zakwalifikowane zostało instrukcją Nr 17 Dyrektora Departamentu Kadr i (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1958 r. w sprawie organizacji i przebiegu szkolenia wojskowego funkcjonariuszy służby bezpieczeństwa Milicji Obywatelskiej i oficerów Sił Zbrojnych pełniących służbę w centrali Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do jednostek typu operacyjnego.

W Centrum Wyszukolenia MSW w L. szkolono tylko i wyłącznie funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa co wynika z zarządzenia Nr 016/64 Dyrektora Departamentu Kadr i (...) z dnia 19 września 1964 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Centrum Wyszukolenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L.. Z § 1 tegoż regulaminu wynika, do zakresu działania Centrum Wyszukolenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L. należy m.in. organizowanie i realizowanie procesu nauczania funkcjonariuszów służby bezpieczeństwa - zakwalifikowanych do przeszkolenia przez Departament Kadr i (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w oficerskich szkołach stacjonarnych, oficerskiej szkole zaocznej oraz na kursach specjalistycznych. Powyższe potwierdza również program nauczania obowiązujący w Szkole Oficerskiej(...)SB MSW (IPN BU (...)).

Z dniem 31 grudnia 1972 r. zarządzeniem organizacyjnym Nr 085/org z dnia 27 listopada 1972 r. unieważniony został etat nr (...) Centrum Wyszukolenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych co oznacza, iż z tą datą Centrum Wyszukolenia MSW uległo likwidacji. Tym samym zarządzeniem organizacyjnym Nr 085/org z dnia 27 listopada 1972 r. Komendant Wyższej Szkoły Oficerskiej (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L. zobowiązany został z dniem 1 października 1972 r. do zorganizowania Wyższej Szkoły Oficerskiej im. (...)w L. zgodnie z etatem nr 024/1. Stwierdzić należy, iż Wyższa Szkoła Oficerska im. Feliksa Dzierżyńskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w L. powołana została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 września 1972 r. w sprawie utworzenia wyższej szkoły oficerskiej resortu spraw wewnętrznych (Dz. U. z 1972 r., nr 38, poz. 248) wydanym na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 5 ust.8 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1969 r. Nr 4, poz. 31 i z 1972 r. Nr 16, poz. 114). Z § 2 tegoż rozporządzenia wynika, iż prowadzi ona działalność dydaktyczno-wychowawczą o specjalizacji prawno-administracyjnej oraz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego kształcąc i wychowując kadry na potrzeby resortu spraw wewnętrznych, przygotowane do objęcia stanowisk oficerskich. Program zaś nauczania przedmiotów zawodowych ustala Minister Spraw Wewnętrznych, a ramowy program nauczania w zakresie nauk innych, niż zawodowe, ustala Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Kontrolę i ocenę realizacji nauczania w zakresie przedmiotów innych niż zawodowe przeprowadza się z udziałem przedstawicieli Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Ze statutu tej szkoły nadanego zarządzeniem nr 139)72 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 grudnia 1972 r. wynika, iż Wyższa Szkoła Oficerska(...) kształci i wychowuje kadry do objęcia stanowisk oficerskich w Służbie Bezpieczeństwa, na jej czele stoi Komendant będący kierownikiem jednostki organizacyjnej resortu spraw wewnętrznych, zaś do jego zadań należy między innymi dostosowanie programów kształcenia do aktualnych i perspektywicznych zadań Służby Bezpieczeństwa. Jak wynika bowiem z § 3 Statutu Wyższej Szkoły Oficerskiej(...) szkoła prowadziła następujące rodzaje szkolenia : 1) stacjonarne studia zawodowe, 2) zaoczne studia zawodowe 3) stacjonarne studium oficerskie, 4) kursy doskonalenia zawodowego, 5) inne kursy specjalistyczne. Zatem z powyższego wynika, iż Szkoła Oficerska im. F. D. przejęła zadania dotychczas realizowane przez Centrum Wyszukolenia Zawodowego MSW, a więc nie tylko kursy doskonalenia zawodowego, czy inne kursy specjalistyczne, ale także Rocznią Oficerską Szkołą Operacyjną Służby Bezpieczeństwa MSW funkcjonującą w ramach Centrum Wyszukolenia MSW. Wyższa Szkoła Oficerska (...)MSW w L. zorganizowana została przez Komendanta cyt. wyżej zarządzeniem organizacyjnym

Nr 085/org z dnia 27 listopada 1972 r. z dniem 1 października 1972 r., natomiast Roczna Szkoła Oficerska działająca w ramach Centrum Wyszkozenia MSW uległa likwidacji tym samym zarządzeniem z dniem 31 grudnia 1972 r. Obydwie więc szkoły przez okres trzech miesięcy działały równolegle. W ocenie Sądu Apelacyjnego z powyższych ustaleń faktycznych wynika także, że na bazie Centrum Wyszkozenia MSW w L. w ramach którego funkcjonowała Roczna Oficerska Szkoła Służby Bezpieczeństwa powstała Wyższa Szkoła Oficerska w L.. W tym przypadku pomiędzy Centrum Wyszkozenia MSW w ramach którego funkcjonowała Roczna Oficerska Szkoła Operacyjna Służby Bezpieczeństwa MSW w L., a Wyższą Szkołą Oficerską(...) MSW w L. nie istniało żadne następstwo prawne bowiem przeczy temu hierarchia ze źródeł aktów prawnych. W świetle art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm.). Centrum Wyszkozenia MSW w L. w ramach którego funkcjonowała Roczna Oficerska Szkoła Operacyjna Służby Bezpieczeństwa MSW nie było instytucją centralną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, było natomiast samodzielną jednostką organizacyjną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, ale nie uległo z mocy prawa rozwiązaniu w chwili zorganizowaniu UOP bowiem z chwilą utworzenia Wyższej Szkoły Oficerskiej z dniem 1 września 1972 r. uległo likwidacji z dniem 31 grudnia 1972 r. i już nie istniało. Nie ma więc w stosunku do niego zastosowania art. 2 ust.3 w/w ustawy. Co najwyżej można uznać, iż Wyższa Szkoła Oficerska w L. jest następcą faktycznym Centrum Wyszkozenia MSW w L., a nie jego następcą prawnym. Brak jest bowiem aktu prawnego, z którego to następstwo prawne wynikałoby. Przekazy temu również hierarchia ze źródeł aktów prawa skoro Centrum Wyszkozenia MSW zlikwidowane zostało z dniem 31 grudnia 1972 r. zarządzeniem, a Wyższa Szkoła Oficerska w L. powołana została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 września 1972 r. i zniesiona tej samej rangi aktem prawnym t.j. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1989 r. to nie istnieje żadne następstwo prawne pomiędzy Centrum Wyszkozenia MSW, a powstaniem Wyższej Szkoły Oficerskiej (...) w L.. Skoro więc WSO utworzona została i zniesiona rozporządzeniem rządu to wyłącznie rozporządzenie, a nie zarządzenie ministra mogło regulować kwestie następstwa prawnego po zlikwidowanym Centrum Wyszkozenia MSW w ramach którego funkcjonowała Roczna Oficerska Szkoła Operacyjna Służby Bezpieczeństwa w L.. Następstwo prawne winno nadto wprost wynikać z przepisów tej samej rangi ustawowej. Centrum Wyszkozenia MSW w ramach którego funkcjonowała Roczna Oficerska Szkoła Operacyjna Służby Bezpieczeństwa w L. nie odpowiada kryteriom sformułowanym w art. 2 ust.3 ustawy lustracyjnej dlatego nie można jej uznać za organ bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 tej ustawy, nie uległo również rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa. Szkoła ta działająca w ramach Centrum Wyszkozenia MSW nie została z mocy prawa rozwiązana z chwilą utworzenia UOP bowiem została zniesiona z dniem 31 grudnia 1972 r. Natomiast (...) został utworzony na mocy ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r., która weszła w życie z dniem 10 maja 1990 r. (ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa Dz. U. z 1999 r. nr 51 poz. 526 ze zm.). Na mocy art. 130 tej ustawy Minister Spraw Wewnętrznych miał zorganizować Urząd Ochrony Państwa w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W dniu 31 lipca 1990 r. rozwiązano Służbę Bezpieczeństwa i zorganizowano Urząd Ochrony Państwa. W świetle przedstawionej wyżej argumentacji - brak spełnienia kryterium z art. 2 ust.3 ustawy lustracyjnej daje podstawę do przyjęcia, iż Szkoły Oficerskiej Służby Bezpieczeństwa Centrum Wyszkozenia MSW do której uczęszczał W. S. od 26 września 1972 r. do 19 lipca 1973 r. będąc zaliczonym w stan słuchaczy tej szkoły (przebieg służby akta osobowe) nie można uznać za organ bezpieczeństwa państwa, a skoro tak to okres ten winien być liczony wskaźnikiem 2,6% za każdy rok służby.

Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, iż okres od 19 lipca 1973 r. do dnia 31 sierpnia 1973 r. winien zostać potraktowany jako okres pozostawania przez W. S. w dyspozycji.

W okresie pozostawania w dyspozycji funkcjonariusz rozkazem personalnym jest przenoszony do dyspozycji przełożonego właściwego w sprawach osobowych m.in. na okres poprzedzający powołanie lub mianowanie na inne stanowisko służbowe albo zwolnienie ze służby. Brak rozkazu personalnego przenoszącego wnioskodawcę do dyspozycji przełożonego właściwego w sprawach osobowych czyni niedopuszczalnym dokonanie przez Sąd kwalifikacji prawnej tego okresu jako okresu, w którym funkcjonariusz pozostaje w dyspozycji przełożonego właściwego w sprawach osobowych. Służby mundurowe obowiązuje pragmatyka służbowa i niedopuszczalne jest kwalifikowanie tego okresu przez Sąd za okres będący okresem pozostawania w dyspozycji w sytuacji braku rozkazu personalnego funkcjonariusza dotyczącego przeniesienia go do dyspozycji przełożonego właściwego w sprawach osobowych na okres m.in. poprzedzający powołanie lub mianowanie na inne stanowisko służbowe lub zwolnienie

ze służby. Brak jest więc podstaw prawnych do uznania, iż od dnia 20 lipca 1973 r. do dnia 31 sierpnia 1973 r. W. S. pozostawał w dyspozycji, a zatem okres ten winien być kwalifikowany wskaźnikiem 0,7% Jest to bowiem okres pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa. W tym okresie jak wynika z przebiegu służby k. 25 a.s oraz akt osobowych oraz co potwierdza zarządzenie Nr 057/66 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 maja 1966 r. w sprawie doboru kandydatów do szkół operacyjnych i na kursy specjalistyczne Służby Bezpieczeństwa w roku szkolnym 1966/67 słuchacze Szkoły Oficerskiej Nr 1 SB CW MSW poczynając od roku szkolnego 1966/67 podczas pobytu w szkole pozostawali na etatach jednostek, w których byli zatrudnieni przed skierowaniem na przeszkolenie. Rozkazem personalnym z 28 czerwca przyznano wnioskodawcy oficerowi SB na wolnym etacie st. inspektora Wydziału(...) (...) w O. przyznano 4 kt. dodatku operacyjnego z dniem 1.06.1973 r. Natomiast po ukończeniu Rocznej Szkoły Oficerskiej w L. rozkazem personalnym z dnia 28.09.1973 r. mianowano wnioskodawcę od dnia 1.09.1973 r. inspektorem SB ref (...) w K.. Okres od 20 lipca 1973 r. do dnia 31 sierpnia 1973 r. jest okresem pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa, a zatem winien być liczony wskaźnikiem 0,7% podstawy wymiaru o czym Sąd Apelacyjny orzekł w pkt. I wyroku.

Mając powyższą argumentację na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c. Uznając nadto , iż apelacja organu rentowego skierowana do pkt. I zaskarżonego wyroku uznana została jedynie w bardzo nieznacznym stopniu, a wysokość pobieranej przez wnioskodawcę policyjnej renty inwalidzkiej 2 grupy jako świadczenia korzystniejszego nie jest wysoka Sąd Apelacyjny w pkt. III nie obciążył wnioskodawcy kosztami postępowania apelacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c.

Sędziowie: PRZEWODNICZĄCY

(...)

(...)